1849. No. 53.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 3 JULIJ.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 29 Junij 1849, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . ƒ 9,70.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 133,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . - 133,00.

Leeuwarden, den 30 Junij 1849. *De Gouverneur van Friesland*, VAN PANHUIJS.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS te *Leeuwarden*, berigten, bij deze, dat het getal cholera zieken volgens ingekomen officiële rapporten, tot den 30 Junij ll., in zijn geheel-bedroeg *vijf en twintig*, waarvan *twaalf* zijn overleden en *dertien* in behandeling gebleven.

Leeuwarden, den 2 Julij 1849. *Burgemeester en Wethouders voornoemd*, VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven, M. S. DE WAL.

LONDEN, den 27 Junij.

Een postscriptum eener Engelsche correspondentie aan het Londensche blad de *Express* meldt nog omtrent de expeditie van Bali het volgende, als hebbende plaats gehad na de inneming van Djagaraga:

Wij vernemen nog, dat de radja's van Beliling en Karang Assam de wapenen hebben neêrgelegd, zonder weêrstand te bieden, en zich onvoorwaardelijk aan de Hollanders hebben overgegeven. De Hollandsche vlag waait nu op Bali; dit nieuw grondgebied zal in vijf residentiën verdeeld worden, en de havens zullen vrij zijn. Generaal *Michiels* keert naar Padang terug, daar de oorlog geëindigd is. Door Bali-Beliling is herhaaldelijk de bescherming der Engelschen ingeroepen, maar de gouverneur-generaal van Indië heeft die alliantie niet willen aannemen. Nu zijn de Hollanders in het onbetwist bezit van een eiland, dat sedert lang als de graanschuur van den Oosterschen Archipel werd beschouwd.

PARIJS, den 29 Junij.

Het gerucht als zoude Rome gecapituleerd hebben blijkt nog ongegrond te zijn. De Fransche troepen zijn meester van de buitenwerken en hebben, naar men wil, den Janiculus bezet, waardoor zij de geheele stad bestrijken; men hoopte thans dat de Romeinen het nuttelooze van een verderen wederstand zouden inzien, daar de algeheele bezetting der stad veel volk moest kosten, aangezien de werken, welke men tot verdediging heeft opgerigt, van eene bijna onmeenbare sterkte zijn.

Men blijft steeds voortgaan in de havens der Middellandsche zee met het inschepen van troepen en krijgsbehoeften en spreekt er van dat op nieuw eene 10,000 man sterke afdeeling, naar Italie zal gezonden worden. Men gelooft dat met deze vereeniging van aanzienlijke strijdkrachten in Italie, nog iets anders moet verkregen worden dan eene volkomene overwinning op de Romeinen, daar toch de troepen onder generaal *Oudinot*, daartoe sterk genoeg zijn.

Dat Engeland zijne tusschenkomst zoude hebben aangeboden in de Italiaansche aangelegenheden, wordt evenmin bevestigd, ofschoon men beweert, dat het fransche kabinet daartoe eene nota ontvangen heeft. Daarentegen zegt men van eene andere zijde, dat lord *Palmerston* den gezant der Romeinsche republiek ten stelligste zoude hebben verklaard dat Engeland zich voorbehield alleen dan tusschen beiden te treden, wanneer de Fransche troepen zich van Rome zouden hebben meester gemaakt.

De constituerende vergadering te Rome heeft in hare zitting van 18 dezer de algemeene beraadslagingen over het ontwerp van constitutie, ten einde gebragt.

Als officiëel wordt thans medegedeeld, dat de onderhandelingen tot het sluiten van den vrede tusschen Oostenrijk en Sardinië afgebroken zijn. Oostenrijk zoude namelijk nieuwe geldsommen geëischt hebben. Sardinië heeft er thans echter bij gewonnen, dat Alessandria en hare citadel door de Oostenrijkers ontruimd zijn; iets, dat den 18den heeft plaats gehad in het stellige vooruitzigt, dat de vrede zoude gesloten worden. Men verzekert overigens, dat het Fransche kabinet aan dat van Oostenrijk eene nota heeft doen toekomen, waarin bij het laatste wordt aangedrongen, om deszelfs eischen tegenover Piemont, een weinig lager te stemmen en altijd in het oog te houden, dat de Piemontezen zich onder Frankrijks bescherming geplaatst hebben, dat hen nimmer aan hun lot zoude overlaten.

Volgens een der talrijke daaromtrent in omloop zijnde geruchten, wil Oostenrijk een verbond sluiten, waartoe al de Italiaansche staten, met uitzondering van Piemont, zouden toetreden.

's GRAVENHAGE, den 29 Junij.

Dezer dagen is het ontwerp van Gemeente-Wet, aan de heeren Gouverneurs der Provinciën ingezonden, ten einde zulks een onderwerp van behandeling bij de aanstaande Vergadering der Provinciale Staten uit te maken. De memorie van Toelichting bevat in substantie het volgende: De benaming van *Wethouders* ook bij besturen van plattelands gemeenten, in plaats van Assessoren, is geschied, om deze betrekking overal, behalve in Friesland, met gelijke benamingen aan te duiden. Men heeft het niet noodig geacht de benoeming van Wethouders in gemeenten van 5000 zielen en minder aan den Koning op te dragen, en zulks aan de Gouverneurs te kunnen overlaten. Het aantal Wethouders en raadsleden is thans in de onderscheidene gemeenten zeer verschillende, zonder dat daarvoor een vaste maatstaf bestaat; bij de voorgedragene wet is de bevolking als vaste maatstaf aangenomen. — Volgens de Grondwet worden de leden van de Tweede Kamer voor vier en die van de Prov. Staten voor zes jaren gekozen: men acht het wenschelijk den termijn van zitting der raadsleden van eenigzints langeren duur en wel van 8 jaren te doen zijn, eensdeels om de onderscheidene verkiezingen niet te dikwijls te doen plaats vinden, anderdeels omdat voor de gemeente-belangen eene veelvuldige afwisseling van leden van het bestuur niet wenschelijk is; eindelijk omdat in de meeste gemeenten de stof voor nieuwe verkiezingen zeer beperkt is, en dan toch dezelfde leden worden herkozen. — Men acht het nuttig, dat in het algemeen de raadsvergaderingen in het openbaar worden gehouden, mits dat voorgeschreven of toegelaten worde, onder al zoodanige bepalingen als zullen kunnen strekken om ongelegenheden te voorkomen. Naar men vertrouwt, zal het voorgedragene aan het doel beantwoorden. — Sedert een ruim aantal jaren worden alleen de tarieven voor de plaatselijke belastingen door den Koning goedgekeurd, en de reglementen, waarnaar de heffing moet geschieden, slechts aan de goedkeuring der Gedeputeerde Staten onderworpen. Daar echter art. 142 der Grondwet thans bepaalt, dat aan het *besluit* van een gemeente-bestuur tot het invoeren enz. eener plaatselijke belasting, niet zonder 's Konings goedkeuring, gevolg mag worden gegeven, houdt men het voor de bedoeling der Grondwet, dat, voor het vervolg, [illegible] de reglementen, waarnaar de heffing zal geschieden, aan 's Konings goedkeuring onderworpen worden. — Bij het *tweede* lid van art. 142 der grondwet [illegible]bepaald, dat de wet algemeene regels geeft ten aanzien der plaatselijke be[illegible]. Men was aanvankelijk voornemens die regelen in deze wet op te ne[illegible] ten einde haar volledig te maken. Men heeft daarvan moeten afzien. Al[illegible], omdat ten dezen opzigte in onderscheiden bijzonderheden dient te worden [illegible], en daardoor eene ruime plaats in deze wet zou worden ingenomen. Ver[illegible] deze regelen dienen te zamen te hangen met de beginselen en [illegible] van 's Rijks belastingen, en deze [illegible] Eindelijk [illegible]

wet geregeld, later beter gewijzigd en veranderd kan worden naar de behoeften. Om die reden is het beter geacht dit punt voor afzonderlijke regeling af te scheiden. — Niet dan nuttig kan het zijn, dat Ged. Staten met de verordeningen, die de gemeente-raad omtrent de huishouding der gemeente wil uitvaardigen, vóór derzelver uitvoering, bekend worden gemaakt. Indien bij Ged. Staten omtrent die verordeningen gewigtige bedenking mogt ontstaan, zijn zij alsdan in staat daarop dadelijk de aandacht van den gemeente raad te vestigen, en, des noodig, onverwijld een voorstel tot schorsing of vernietiging der verordening te doen. Dit zal kunnen strekken om zooveel mogelijk het onaangename te vermijden, dat er voor eenen gemeente-raad steeds in gelegen is, eene reeds uitgevoerde verordening te zien schorsen of vernietigen. In voorschreven zin zijn de betrekkelijke bepalingen ontworpen, die de noodige uitzondering in zich bevatten ten aanzien van verordeningen, zoo bijzonderen spoed vereischende, dat aan dezelve dadelijk gevolg moet worden gegeven. — Het is noodig aan de gemeente-besturen de bevoegdheid toe te kennen, om bij hunne verordeningen straffen te bedreigen. Dit is in der tijd geschied bij art. 4 en 5 der wet van 6 Maart 1818 (*Staatsblad* no. 12). Bij voormeld 4. artikel is de hoegrootheid der te bedreigen straffen in verband gebragt met de omstandigheid of de steden, al dan niet, bevoegd waren een of meer leden van de Provinciale Staten voor den stedelijken stand te kiezen. Ten gevolge der plaats gehad hebbende herziening der Grondwet, zal deze bevoegdheid overal ophouden; en uit dien hoofde zal, in vervolg van tijd, de wet van 6 Maart 1818, ten deze niet meer uitvoerbaar zijn. Van daar de noodzakelijkheid om, bij deze wet, dit punt nader te regelen. Bij art. 5 der bestaande wet was aan den Koning de bevoegdheid toegekend, om in de daarbij vermelde gevallen, voor de plaatselijke verordeningen hoogere dan de bij art. 4 opgenoemde straffen toetelaten, mits niet te bovengaande eene boete van honderd gulden, of eene gevangenisstraf van ten langsten veertien dagen, of zoodanige boete en gevangenis te zamen. Thans wordt voorgesteld de toekenning dier bevoegdheid achterwege te laten; maar daarentegen het in art. 4 der bestaande wet voorkomende maximum te verhoogen. Hetzelve is uit dien hoofde gesteld op eene boete van vijf en zeventig gulden, en eene gevangenisstraf van zeven dagen, afzonderlijk of wel beide straffen te zamen genomen. Met het doel om te voorzien in eene sedert geruimen tijd ondervonden leemte, wordt ten slotte van het betrekkelijke artikel, voorgesteld, de gemeente-raden bevoegd te verklaren, om in hunne verordeningen omtrent de huishouding der gemeente ook te mogen bedreigen verbeurtverklaring, vernietiging of opruiming van voorwerpen, in strijd met die verordeningen bezeten of daargesteld. — Ter behoorlijke verzorging van de belangen der policie is het wenschelijk te achten, dat in iedere gemeente een of meer commissarissen van policie worden daargesteld; dat, in gemeenten, waar meer dan een commissaris werkzaam is, aan eenen, onder den titel van directeur van policie, het gezag over de overigen worde opgedragen, en dat, waar de belangen der gemeente niet toelaten, voor dezelve eenen afzonderlijken commissaris van policie aan te stellen, zoodanige gemeente zich daartoe met andere gemeenten in hetzelfde kanton vereenige, met voorbehoud echter voor den Koning, om in bijzondere gevallen van laatstgemelde verpligting ontheffing te verleenen. Tot het erlangen van een behoorlijk personeel is het noodig, dat de benoeming door den Koning geschiede, na vooraf de voordragt van den gemeente raad te hebben ontvangen, doch met bevoegdheid om, ook buiten die voordragt, de benoeming te doen. Evenzeer is het daartoe noodig, dat de jaarwedde door den Koning, en, des vereischt, het daarin door ieder der gemeenten te dragen aandeel door Gedeputeerde Staten worden vastgesteld.

— Z. Ms. stoomschip *Cerberus*, onder bevel van den luitenant ter zee 1ste klasse *P. A. M. Hinlopen*, is heden morgen als eerste haringjager te Hellevoetsluis binnengekomen, aanbrengende 58 ton.

AMSTERDAM, den 1 Julij.

Men verneemt, dat de gewone Jaarlijksche Vergadering van den Raad der Nederlandsche Handel-Maatschappij op den 27 Junij ll. werd geopend en op den 29sten gesloten.

Bij de openings-rede van den voorzitter dier inrigting werd onder anderen gewezen op de volgende bijzonderheden:

Gedurende het jaar 1848 werden, onder meerderen, de volgende producten aan de consignatie der Maatschappij, met 168 schepen, aangevoerd: 759 110 balen koffij, 298,112 kan. en kranj. suiker, 10,275 kisten indigo, 12,189 kisten Java thee, 89,268 schuitjes tin.

En in de 5 eerste maanden van 1849, met 93 bodems: 417,862 balen koffij, 175,056 kan. en kranj. suiker, 4,920 kisten indigo, 8,780 kisten java thee, 68,491 schuitjes tin.

Door de Maatschappij werd in 1848 verkocht voor ruim ƒ 17 500,000 aan koffij, ƒ 15,500,000 aan suiker, ƒ 3,300,000 aan indigo, ƒ 2,300,000 aan tin en ƒ 1,200,000 aan specerijen, terwijl het totaal bedrag der verkoopen ruim ƒ 41,000,000 beliep.

De uitzendingen der Maatschappij in 1848, bedroegen, met in begrip der goederen ten dienste van het Indische bestuur, eene gezamenlijke waarde van ruim ƒ 5.150,000.

Eene gezamenlijke ruimte van 65,726 uitleverende lasten werd in 1848 bevracht.

Aan retour-vrachten werd in 1848 een gezamenlijk bedrag van ruim ƒ 10,800,000 voldaan en aan uitvrachten ƒ 121,000; terwijl aan assurantie-premien voor ruim ƒ 700,000 betaald werd.

Ingevolge de door de maatschappij gedane bestellingen werden haar in 1848 geleverd: 362,600 pièces ruwe katoen, 317 kisten in kleuren gewevene dito, 590 kisten gedrukte dito, 1,011 kisten Adrianopel roode dito, 316 kisten blaauw geverwde dito, 665 picols Adrianopel roode garens en 235,800 stuks koffijzakken-linnen.

— Het *Handelsblad* deelt een voor de houders van Oostenrijksche obligatien zeer belangrijk stuk mede. Het is een Keizerlijk besluit van 20 Junij, bepalende, dat aan de fondsenhouders de keuze gelaten wordt, om voor hunne coupons of uitgeloten aandeelen, in stede van contanten, te ontvangen een gelijk bedrag in een nieuw 5 pCts. fonds, (voor Wiener Währung wordt 250 voor 100 gerekend) van welk fonds alsdan de rentebetaling in klinkende munt, hetzij te Frankfort, hetzij te Amsterdam, zal geschieden.

Den 25sten daaropvolgende heeft het Oostenrijksche ministerie van finantiën bepaald, dat de houders, die van dit keizerlijke decreet willen gebruik maken, te verklaren hebben (buitenslands bij de daartoe aan te wijzen bankiershuizen), of zij de rentebetaling te Frankfort of te Amsterdam wenschen. Zij ontvangen voor hunne afgegevene waarden een recepis, waartegen hun (buitenslands uiterlijk binnen 6 weken) zal uitgereikt worden het nieuwe effect, hetwelk op naam of aan toonder zal luiden, en waarin de plaats der rentebetaling zal zijn uitgedrukt. De stukken op naam zijn van 100 fl. en hooger; die aan toonder alleen in ronde sommen van 100, 500 of 1000 fl. De coupons vervallen 1 Jan. en 1 Julij. Voor sommen beneden de 100 fl. worden provisionele recepissen gegeven, waarop de rente wel loopt, doch niet uitbetaald wordt, dan wanneer zij tot een formeel stuk zijn vereenigd. Alle houders, welke zich niet verklaren, worden geacht op den ouden voet hunne renten te willen blijven ontvangen.

UTRECHT, den 30 Junij.

Den 27 dezer is alhier de eerste zitting van het [illegible] *Landhuishoudkundig Congres* door den voorzitter, de heer mr. [illegible], met eene toespraak geopend.

Onder de mededeelingen door den [illegible] [illegible]

Maatschappij van Landbouw van Zeeland over een landbouw-crediet stelsel; van dezelfde Maatschappij een onderzoek naar den zedelijken en materiëlen toestand van den armen landbouw-klasse ten platten lande.

De heer *Gevers van Endegeest* heeft berigt over de statistiek van Nederland. Na eene mededeeling van den heer *Schuller tot Peursum*, dat het Utrechtsche Genootschap zich met dit onderwerp tevens bezighoudt, is besloten, dat de commissie van dat genootschap zal worden uitgenoodigd, zich met die van het Congres in verband te willen stellen, om deze zaak, die groote bezwaren oplevert bij de beperkte geldmiddelen der Regering, in het volgende jaar nader ter sprake te brengen.

De secretaris brengt verslag uit over het verband tusschen de onderscheidene landbouwgenootschappen. Sommige genootschappen verlangen dit verband, andere niet. — Bij deze gelegenheid berigt de heer *Sloet tot Oldhuis* over de oprigting van leesgezelschappen voor landbouwers in Overijssel, die reeds zeer goede vruchten oplevert

Over de geologische kaart berigt de hoogleeraar *van der Boon Mesch*. De commissie is hierover in overleg getreden met de Regering, die daarover de eerste klasse van het Instituut heeft geraadpleegd. De minister van binnenlandsche zaken heeft eene missive aan de commissie van het Congres gerigt. Er wordt een concept antwoord op die missive voorgedragen, hetgeen algemeen wordt aangenomen. Daarin komt voor, om de Regering aan te sporen tot het benoemen eener commissie, die zulk eene Kaart binnen eenige jaren zal vervaardigen.

De heer *van Nispen van Zevenaar* berigt over de houtcultuur. Het rapport der commissie wordt ter inzage der leden gesteld. 773,716 bunders woeste gronden zijn nog in Nederland voorhanden. De heer *van Goltstein* betoogt, dat de nederlandsche wetgeving de grondontginning niet hinderlijk is.

De heer *Drieling* rapporteert over de hulpbanken, waaromtrent een gedrukt rapport voor de leden is verkrijgbaar gesteld. Er zal een rekwest, aan de Regering in te dienen, aan de leden ter teekening worden voorgelegd, om voor die hulpbanken vrijdom van zegel en registratie-kosten te erlangen.

De heer *Th. van Swinderen* draagt een rekwest aan den Koning voor, omtrent de droogmaking van den Dollard, hetwelk aan de leden zal worden voorgelegd ter teekening. Een gedrukt rapport der commissie had dit punt vooraf toegelicht.

De heer *Sloet tot Oldhuis* brengt verslag uit over de benoeming van eenen inspecteur voor den landbouw. Hij beschouwt die als onmisbaar. De belooning van zoodanig persoon is het bezwaar, dat nog niet kon worden overwonnen. De maatschappijen van landbouw moeten er zich mede bezighouden.

Er wordt bepaald, het volgende jaar het Congres te Leyden te houden.

De werkzaamheden zijn daarna geschorst tot den volgenden ochtend.

In de zitting van den 28 Junij ll., heeft de baron *v. Verschuer* verslag gedaan omtrent een één-cent-daags-Maatschappij, strekkende om land te ontginnen, daardoor werk aan behoeftigen te verschaffen en de ontgonnen gronden aan te wenden ter vestiging van behoeftige landbouwers. Een groot aantal leden heb ben terstond zich verbonden om tot die maatschappij bij te dragen.

Omtrent het *landbouwkundig onderwijs*, waaromtrent een gedrukt rapport door de commissie, in het vorige jaar daartoe benoemd, was overlegd, hebben uitvoerige discussien plaats gehad. De uitslag was, dat de commissie den algemeenen bijval der vergadering ontving voor de in dat rapport bevatte zaken; dat zij werd uitgenoodigd, om reeds dadelijk aan den inhoud van hetzelve gevolg te geven, voor zoo verre daartoe middelen ter harer dispositie zijn; dat zij omtrent het door haar verrigtte in het volgend jaar aan het Congres gelieve verslag te doen, en zoo noodig de hulp en bijstand van het Congres te vragen; dat het tegenwoordig bestuur het rapport der commissie aan de Regering en aan de Staten-Generaal zal mededeelen.

Nadat de bijeenkomst een half uur geschorst was, om de tentoonstelling van vee in de Maliebaan in oogenschouw te nemen, zijn de werkzaamheden voortgezet.

Aan de orde is het verslag over de *ontveening* en den *turf-accijns*. De heer *van Royen* legt daaromtrent een rapport over, hetgeen tot het volgend jaar zal worden aangehouden, en in het verslag van het Congres zal worden afgedrukt.

Over *landverhuizing* en *kolonisatie* deelt de heer *Sloet tot Oldhuis* mede, dat het hem toeschijnt, dat òf de commissie nog een jaar voor diligent verklaard worde, òf dat de zaak beschouwd worde als tot dit Congres minder te behooren. De vergadering besluit tot het laatste.

De commissie ter zamenstelling eener Landbouwkundige Flora heeft geen verslag ingediend. Zij zal worden uitgenoodigd dit in het volgend jaar wel te willen doen.

De heer *Buys Ballot* berigt over de meteorologische waarnemingen, in betrekking tot den landbouw. De commissie ondersteunt zeer het wenschelijke van het doen van zulke waarnemingen, vooral ook het tevens opteekenen van het ontluiken en verwelken van eenige gewassen, waartoe er 42 worden voorgesteld. De commissie moedigt tot het doen van zulke waarnemingen en aanteekeningen aan.

Hierna zijn berigten medegedeeld nopens den staat der veldgewassen.

In de zitting van den 29 Junij ll. bragt de heer *Numan* berigt uit over den staat der veeteelt in de provincie Utrecht. Behalve de bekende varkensziekte en de longziekte, heeft geene andere veeziekte geheerscht.

De heer *d'Ablaing van Giesenburg* spreekt met klem over het verzuim, in het beramen van middelen tot uitdelging der veeziekten.

De heer *van Goltstein* beantwoordt den heer *d'Ablaing* en drukt in zijne rede vooral op het wenschelijke dat alle belemmerende invloeden van Regeringswege worden weggenomen zoo wel voor landbouw, nijverheid als handel.

De heer *van den Bosch* herinnert dat de longziekte in Zeeland 16 maal is uitgebroken en 16 maal is gestuit, door telkens het vee af te maken.

De heer *van Hall* herinnert, dat de longziekte in Groningen thans niet bestaat.

Het voortwoeden der veeziekte doet den wensch uitdrukken, bij de Hooge Regering aan te dringen, om de voorslagen eener Commissie reeds drie jaren geleden bij de Regering ingediend, in werking te brengen, voor zoo verre dat reglement mogt voldoende zijn.

De heer *van Hall* doet mededeeling over den bolster der hooge veenen. De heer *van Royen* over kalkbemesting. De heer *van Hall* over rijenteelt, alsmede de heer *van den Bosch*; de uitkomsten zijn gunstig ook ten aanzien van de klaver. De heer *van Royen* meent niet dat de rijenteelt zoo algemeen kan worden aanbevolen.

Na eenige voorstellen voor de volgende bijeenkomst van het Congres te Leijden, werd de vergadering ten 3 ure gesloten, onder wederzijdsche dankbetuiging van leden en bestuur, voor de pogingen om dit 4de Congres aan deszelfs doel zoo gelukkig te doen beantwoorden.

Zeer talrijk was het aantal personen, waaronder vele uit andere oorden des lands die deze bijeenkomsten hebben bijgewoond. Van alle zijden beijverde men zich, om het verblijf der leden van het Congres in Utrecht aangenaam en nuttig te maken. De openbare inrigtingen zijn voor hen opengesteld. Woensdag avond was eene talrijke bijeenkomst in het Maliehuis; de tuin was fraai verlicht, en de muzijk der schutterij voerde daar verscheidene stukken uit.

Donderdag ochtend is eene tentoonstelling van vee in de Maliebaan gehouden, waarbij een aantal medailles zijn toegewezen aan de inzenders vande best gekeurde voorwerpen. — Des namiddags werd een groote maaltijd in de zaal naast den schouwburg gehouden.

Bij de op den 29sten plaats gehad hebbende harddraverij in de Malie-baan hebben acht paarden medegedongen, namelijk: *Janco*, zwart bont ruinlangstaart, van den heer *A. van der Hoop* te Amsterdam, bereden door *A. Houtman*; *Florus*, zwart langstaart-ruin, van den heer *J. ter Wal* te Amsterdam, bereden door *L. van Vliet*; *de Snor*, zwart langstaart-ruin, van den heer *C. de Goede* te Purmerend, bereden door *H. Leurs*; *Wouter*, zwart langstaart-ruin, van den heer *J. ter Wal* te Amsterdam, bereden door *J. Langkamp*; *Wolfrides*, zwart langstaart ruin, van den heer *Dennesveld* te Wateringen, bereden door *L. van Vliet*; *Kielhol*, bruin langstaart-ruin, van den heer *J. van Lingen* te Amsterdam, bereden door *J. Langkamp*; *de Plukker*, zwart langstaart-ruin, van den heer *A. van der Hoop* te Amsterdam, bereden door *A. Houtman*; *de Kuiper*, zwart langstaart-ruin, van den heer *C. de Goede* te Purmerend, bereden door *H. Leurs*. De prijs, zijnde een verguld zilveren bokaal, is behaald door *de Plukker*, en de premie, een zilveren drinkschaal, door *Janco*, beide paarden van den heer *A. van der Hoop*.

Heden ochtend heeft een ploegwedstrijd op de Koppel, en des middags een zwem strijd in de zwemschool plaats gehad; — maandag aanstaande eene harddraverij van paarden van land- en bouwlieden, in de provincie Utrecht wonende.

De fraaije tentoonstelling van planten, enz., in den zoölogischen-tuin, blijft geopend, en iederen middag is daar muzijk. — Alle publieke en vele openbare gebouwen zijn met vlaggen versierd en het klokken-spel laat zich van tijd tot tijd hooren.

— Het Provinciaal Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen hield den 26 Junij ll. alhier zijne jaarlijksche algemeene vergadering, onder voorzitting van den heer *J. Hora Siccama*. Men verneemt dat de eer der bekrooning, wegens eene verhandeling: *over de verdiensten der Nederlanders ten aanzien der ontleedkunde*, is te beurt gevallen aan *A. van der Boon Cz.*, med. chir. et art. obst. doctor te Zaandam.

Tot leden zijn benoemd: dr. *J. C. G. Boot*, rector aan het gymnasium te Leeuwarden; dr. *W. G. Brill*, onderwijzer aan het gymnasium te Zutphen; dr. *H. J. Broers*, geneesheer te Utrecht; mr. *B. Donker Curtius*, advocaat te Amsterdam; mr. *H. A. van Dijk*, doctor in de letteren, commies bij het departement van buitenlandsche zaken; mr. *J. F. Mauritsz. Ganderheyden*, rijks-advocaat in Noord-Braband, te 's Hertogenbosch; dr. *L. E. van Goudoever*, geneesheer te Utrecht; mr. *J. A. Grothe*, te Utrecht; dr. *J. Hoffmann*, correspondent der 3de klasse van het Kon. Ned. Instituut, te Leyden; mr. *J. S. G. Koning*, notaris te Vlagtwedde; dr. *D. H. van Leeuwen*, tweede geneesheer aan het krankzinnigen gesticht te Meer-en-Berg; mr. *H. G. Römer*, advocaat te Utrecht; *A. van Rhijn*, luitenant ter zee 1ste klasse; dr. *P. Scheltema*, archivarius van Amsterdam; mr. *G. J. C. Schneither*, raadsheer in het hof van Gelderland, te Arnhem; *T. D. Schubärt*, custos van het Kabinet van Nat. Historie bij de hoogeschool en repetitor der anatomische lessen aan 's Rijks vee-artsenijschool te Utrecht; dr. *W. Smaasen*, leeraar in de wis- en natuurkunde aan het gymnasium te Kampen; *F. J. Stamkart*, lid der 1ste klasse van het Kon. Ned. Instituut, arrond.-ijker te Amsterdam; dr. *D. J. van Stegeren*, conrector aan het gymnasium te Arnhem, en dr. *M. de Vries*, onderwijzer aan het gymnasium te Leyden.

GRONINGEN, den 28 Junij.

Heden is aan deze Hoogeschool tot *Doctor in de Medicijnen* gepromoveerd de heer *M. J. Nieubuur*, van Harlingen, na te hebben verdedigd eene Dissertatio Medica Inauguralis *de Zona*.

LEEUWARDEN, den 2 Julij.

Morgen zullen de zittingen der Provinciale Staten in de Groote Zaal van het nieuwe Paleis van Justitie alhier geopend worden.

— Nadat op Zaturdag jl. en heden het examen heeft plaats gehad van de leerlingen op het stedelijk Gymnasium alhier, zal op aanstaanden Maandag de openbare promotie en prijsuitdeeling plaats hebben.

— Wederom hebben wij een treurig bewijs mede te deelen van de rampzalige gevolgen der onmatigheid, daar in den nacht van Zaturdag op Zondag jl. een verwersknecht, die zich had te buiten gegaan in het gebruik van sterken drank, op de Tweebaksmarkt bij de Galileër Kerk, in het water liep en jammerlijk verdronk. Alle aangewende hulp van geneeskundigen als anderzins kon het ongelukkig slagtoffer niet redden, dat wederom de reeks der verschrikkelijke voorbeelden van de gevolgen der dronkenschap vergroot heeft.

— Bij besluit van den 26 Junij jl. no. 62, heeft Zijne Majesteit aan den heer *W. A. Evertsz*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als majoor kommandant van het 3de bataillon der 2de afdeeling rustende schutterij in deze provincie, en zulks onder dankbetuiging voor de door hem bewezen langdurige schutterlijke diensten, en met vergunning om de uniform der schutterijen en de onderscheidingsteekenen aan den rang van majoor verbonden voortdurend te blijven dragen.

— Bij Koninklijk Besluit van den zelfden datum, no. 59, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Harderwijk, de heer *H. Scheltema*, thans controleur van 's Rijks belastingen te Bergum.

— Bij Koninklijk besluit van den zelfden datum zijn, tot vereenvoudiging in het beheer van 's Rijks directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, te rekenen van den 1 Augustus 1849, opgeheven: 1°. de tot hiertoe bestaan hebbende *linie-contrôles* op de grenzen des Rijks, als: te Hilvarenbeek, Oldenzaal, Oostburg, Bellingewolde, Sittard, Roermond, en Thorn, en 2°. de betrekking van controleur voor de binnendienst te 's Gravenpolder en te Tholen in de provincie Zeeland.

— De minister van binnenlandsche zaken, in aanmerking genomen hebbende, dat het fonds voor den landbouw in zijn tegenwoordigen toestand geene waarborgen oplevert voor de vervulling der toezegging, bij de aankondiging van 2 Mei jl. gedaan ten behoeve van de personen, die in dit jaar mogten verlangen voor eigen rekening als kweekelingen in 's Rijks veeartsenijschool te Utrecht te worden opgenomen, heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat de gemelde aankondiging ingetrokken is.

— De koninklijke bibliotheek te 's Gravenhage, heeft dezer dagen eene voor de beoefenaren onzer geschiedenis, zeer belangrijke aanwinst gedaan, in den aankoop namelijk van twee Fransche handschriften, waarvan het eene bevat een' analytischen, chronologisch gerangschikten catalogus van 2,509 oorkonden en stukken betrekkelijk de geschiedenis, zoo staatkundige als administrative der Nederlanden, welke in de koninklijke bibliotheek te Parijs in handschrift aanwezig zijn. Deze stukken hebben betrekking tot de 16de en 17de eeuwen. Het tweede handschrift bevat een' soortgelijken catalogus van 670 stukken, welke in handschrift in de overige bibliotheken van Parijs bewaard worden. Zij omvatten de 7de, 9de, 11de tot de 18de eeuw. Achter ieder nommer is de juiste plaats opgegeven, waar die stukken in de verschillende bibliotheken te vinden zijn.

— Men verneemt dat door de Heeren Mrs. *H. C. Carsten*, *W. Goedkoop*, *P. W. Alstorphius Grevelink* en *H. Vos* te Assen, in vereeniging met de Heeren *J. C. van Ittersum*, Mr. *J. Quintus*, leden der prov. Staten van Groningen, *H. G. Schilthuis*, lid van de Kamer van Koophandel, alle wonende te Groningen en Mrs *J. Cornelissen* en *U. Schriverius*, leden der prov. Staten van Overijssel, wonende te Steenwijk, dezer dagen aan Z. Exc. den Minister van Binn. Zaken is verzocht, om door de ambtenaren, daartoe van Rijkswege benoemd, te doen opnemen het terrein en te doen maken eene begrooting van kosten voor: 1°. een kanaal voor scheepvaart uit de Drentsche Hoofdvaart te Assen tot binnen de stad Groningen; 2°. een gelijk kanaal uit deze Hoofdvaart nabij en beneden de Diever-sluis naar de stad Steenwijk, in de daar naar toe leidende vaart of het zoogenaamde Steenwijker diep.

— Uit Amsterdam wordt berigt, dat het plan om op het terrein der afgebrande suikerfabrijk van de heeren *Rups en Comp.* aldaar, eene Roomsche kerk te bouwen, die de kerk de Posthoorn zou vervangen, geheel is opgegeven, en de eigenaars dit uitgebreid stuk grond uit de hand hebben verkocht aan de broeders *Redemptoristen*, die daar eene kerk hunner orde zullen stichten, zonder daarbij de parochiale medewerking in te roepen.

208ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der derde klasse.

1ste Lijst.	No. 19343 een prijs van *f* 25,000. No. 7027 een prijs van *f* 1250. Nos. 10371, 16381, 11421 en 15441, ieder een prijs van *f* 1000.
2de Lijst.	No. 17288, een prijs van *f* 5000. No. 17454, een prijs van *f* 1250. Nos. 17997 en 6166, ieder een prijs van *f* 1000.
3de Lijst.	No. 10585, een prijs van *f* 2500. Nos. 4147, 15524, 4860 en 19870, ieder een prijs van *f* 1000.
4de Lijst.	Geene.

SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen. 23 Junij. J. G. Munneke, *Baudina*, New-Castle, kool; I. de Boer, *Willem*, Noorwegen, hout; H. J. Brouwer, *Lumina*, Noorwegen, hout; R. J. Kuiper, *de vijf Gezusters*, Amsterdam, ledig. 25 dito. W. Wentel, *Lord John Russell* (*S.*), Londen, ledig. 26 dito. J. Klein, *Eendragt*, New-Castle, kool. 27 dito. D. de Geest, *de Gouverneur van Ewijck*, (*S.*), Amsterdam, ledig. 28 dito. H. W. Nevill, *Lion*, (*S.*), Londen, ledig.

Vertrokken. 23 Junij. H. W. Nevill, *Lion* (*S.*), Londen, boter en vee. 25 dito. H. B. Plukker, *de Jonge Hendrik*, Avontuur pannen. H. J. Vos, *Reina*, Noorwegen, pannen; B. A. Visser, *Ymkje Visser*, Noorwegen, ballast; C. Hagensen, *Argo*, Noorwegen, pannen; 26 dito. L. Voogd, *Vriendschap*, Engeland, granen; R. Lukkeen, *Margaretha Wilhelmina*, Engeland, granen; A. Albretsen, *Erstatningen*, Tweedestrand, pannen; O. Arendsen, *Min Vadersminde*, Tweedestrand, ballast. 27 dito. W. Wentel, *Lord John Russell*, (*S.*), Londen, boter en vee; J. G. Munneke, *Baudina*, New-Castle, kaas. 28 dito. D. de Geest, *de Gouverneur van Ewijck*, (*S.*), Londen, boter. 29 dito. R. J. Kuiper, *de Vijf Gezusters*, Schotland, kaas en vlas. 30 dito. H. W. Nevill, *Lion*, (*S.*), Londen, met 2200/4 vaten boter, 6[illegible] kazen, 257 balen vlas, 1 paard, 93 runderen, 40 kalveren, 300 schapen [illegible] lammeren.

MENGELWERK.

Over de Cholera.

De Arnhemsche Courant van den 26 Julij ll. bevat het volgende belangrijke artikel van den heer Doctor *Scheltema*, over de Cholera:

„Even als bij de epidemie die wij in 1832 en 1833 hadden, zoo is ook thans weder bij het terugkomen der Cholera ieder min of meer ongerust, en probeert of hij niet wat voelt, of hij geene spanning in zijn maag heeft, of hij niet wat huiverig is; en eene kramp in buik en beenen, die anders zonder opgemerkt is geworden, voorbijging, geeft thans al aanleiding tot eene dergelijke plooi in het aangezigt en tot de opmerking, dat het toch niet kwaad was, de leefregel wat strenger in acht te nemen en eens te vragen, waarvoor men zich zoo al behoort in acht te nemen.

Daarbij komt nog, dat het gebruik van salade wordt afgeraden en de vraag komt allerwege voor, of de salade dan zoo ongezond is, of men zich ook voor vruchten, voor alles wat verkoelt en verfrischt, als voor iets gevaarlijks moet in acht nemen.

Het antwoord op deze vraag is als volgt:

Al het verkoelende en verfrisschende is niet ongezond, is niet nadeelig, mits men het matig gebruikt. Het verbod van salade is even verkeerd, als het te veel gebruiken van salade.

Salade en vruchten en Rijnwijn en koud water, zijn ook in den tijd dat de Cholera heerscht niet nadeelig; wanneer men 1°. eene goede maag heeft, 2°. dezelve matig en niet onmatig gebruikt, geene onverstandige hoeveelheid daarvan in grooten haast of met een verhit ligchaam naar binnen slaat. Dit nu komt onder den beschaafden burgerstand zelden voor en, het matig gebruik van verfrisschenden kost, ook van vruchten, is bij het bezit van eene tamelijk goede spijsverteering, niet ongezond, is zelfs geschikt om de gezondheid te bewaren, dus niet af te raden.

Al wie nu uit vrees voor de cholera, van zijnen gewonen en matigen leefregel afwijkt en zich tot meer vaste kost en melkkost bepaalt, wordt daardoor juist zeer ligtelijk ongesteld.

Zoo ging het ook in 1833. Velen aten niets dan vaste kost, rijst was schering en inslag, en men at zich eene verstopping aan al den kost, die in den choleratijd gezond heette te zijn. Men stelde zich dus aan ongesteldheid bloot door overdrevene zorg, door eene ondoelmatige vermijding van alle verfrisschende en losmakende kost.

Wat is nu het gevolg van het openlijk afraden van salade? De matige, de voorzigtige, die in alles en vooral in dezen tijd op zijne gezondheid let, eet nu in het geheel geene salade en beschouwt dezelve even als komkommers en vruchten en rijnwijn bijna als vergift. Door dat nu de groenboer zijne salade niet verkoopen kan, is zij voor den arme in ruime mate verkrijgbaar; die maakt gebruik van de goedkoopheid der salade, die door het verbod is veroorzaakt, eet te veel en te dikwijls die goedkoope kost en loopt gevaar zich daardoor te benadeelen.

Het gevolg van het verbod kan dus zeer ligt zijn, dat de gegoedde geheel geene salade gebruikt en daardoor zich onnoodigerwijze een genot ontzegt, terwijl de arme te veel en te dikwijls salade gebruikt en zich daardoor meer aan ziekte blootstelt.

Had men de zaak haren gang laten gaan, dan zoude ieder zijne gewone levenswijze gehouden hebben.

De policie bepale zich dus bij het schoonhouden van straten, gooten en riolen en dergelijke zaken; bij het bekendmaken, zoo men wil, van goede leefregels! Op de vraag naar den leefregel, die tegenwoordig dikwijls voorkomt, antwoorde men dus: leef zoo als gij gewoon zijt, in alles zoo veel mogelijk matiger. Vermijdt alle plotselinge verhitting en verkoeling. Vermijdt het staan op togt bij een bezweet ligchaam. Vermijdt koude voeten, en zorg boven alles voor eene goede maag, eene goede spijsverteering.

Bij velen is er nog eene andere reden van ongerustheid; de vrees voor besmetting.

In 1833 waren de geleerden het nog niet eens of de Cholera al dan niet besmettelijk was; de oudere doctoren vooral hielden dezelve voor besmettelijk. Velen wachtten met hunne opinie te zeggen, om zich later aan de zegevierende meening zonder gevaar te kunnen aansluiten. Reeds in 1831 had ik eene brochure uitgegeven bij *van der Monde* te Utrecht, waarin ik den aard der Cholera, als met tusschenpoozende koortsen verwant, en de niet-besmettelijkheid van dezelve uit haren aard heb afgeleid. Ook kort daarna gaf ik eene andere brochure bij *Thieme* te Nijmegen uit, waarin de niet-besmettelijkheid der Cholera door menigte van voorbeelden werd aangewezen, en de tijd heeft mijne toenmaals geuitte meeningen bevestigd. De regeringen zijn teruggekomen van hunne noodelooze quarantaine-maatregelen, de afzonderings-maatregelen in de steden zijn nagelaten.

Men vergelijke dus de Cholera bij iedere andere, in eene streek en door de lucht verspreidde ziekte, waarbij de meerdere of mindere graad afhangt van plaatselijke omstandigheden, grondligging, enz., op dezelfde wijze als eene tusschenpoozende koorts heerscht en waaraan men door woning, leefwijze en aanleg meer of minder is blootgesteld; waarvoor men zich even als voor tusschenpoozende koortsen zeer dikwijls kan behoeden, door de gelegenheid gevende oorzaken te vermijden. Men zij dus, wat de besmettelijkheid betreft, volkomen gerust; deze bestaat niet.

Ook het vroege begraven van Cholera-zieken is ondoelmatig en onnoodig.

Het is onnoodig, omdat het lijk van eene Cholera-zieke niet spoedig, wel langzamer, maar niet spoediger tot ontbinding overgaat dan dat van eene andere ziekte. Dit is ook duidelijk, daar het, als zijnde van vele vochten beroofd, niet spoedig tot rotting overgaat. De lijkopeningen van Cholera-zieken geven ook geene meerdere of spoediger neiging tot ontbinding bij dezelve te kennen, dan die van andere zieken; meestal heeft het tegendeel plaats.

Het is ondoelmatig, om dat eene Cholera-zieke door dezelfs ingevallen trekken, koude huid en ingevallen oog en geheele afwezigheid van den polsslag, zeer veel op een doode gelijkt, en dus schijndood en te vroeg begraven hier mogelijk zijn. Ik zag in 1833 de krampen nog in de vingers en in de voeten werken bij iemand die reeds dood was, althans die overigens alle teekenen had van reeds overleden te zijn. Een Cholera-zieke kan zeer ligt schijndood zijn, zijne bedwelmde hersenen, zijne ingevallene huid, zijne koude, en het ontbreken van den polsslag, maken eenen zoodanigen toestand bedriegelijk.

Voegt hier bij de overtuiging dat de Cholera geene besmettelijke ziekte is en men zal erkennen, dat het vroegere begraven van Cholera-zieken dan van andere zieken, niet alleen onnoodig, maar zelfs ondoelmatig is.

DE PLAATSELIJKE COMMISSIE VAN GENEESKUNDIG TOEVOORZIGT *te Leeuwarden*, in aanmerking nemende, dat de *Cholera Morbus* zich sedert ruim veertien dagen te dezer stede geopenbaard en reeds eenige slagtoffers gemaakt heeft, en dat deze ziekte, hoezeer zich gelukkig niet in die mate verspreidende, als de geruchten daaromtrent zouden doen vermoeden, echter nog blijft voortduren, — heeft gemeend de ingezetenen dezer stad te moeten herinneren, dat een gepaste leefregel en eene vertrouwende gemoedsgesteldheid, zoo gunstig in het algemeen voor het behoud der gezondheid, vooral ook in deze dagen, bijzonder zijn aan te bevelen. Niet ondoelmatig acht zij het in dit opzigt meer bijzonder aan te raden, in het algemeen, den doorgaanden gewonen leefregel te blijven volgen, met vermijding van alle onmatigheid, vooral in het gebruik van verkoelende of verhittende dranken en spijzen, en inzonderheid zich matigende in het gebruik van raauwe groenten en vruchten, met onthouding bovenal van *onrijp fruit*, als *onrijpe* bessen, of pruimen en dergelijk; voorts te zorgen voor warme kleeding en behartiging eener gepaste zindelijkheid in kleeding en woning, en zich te wachten voor noodeloos overdrevene vrees.

Zij meent tevens hierbij de raadgeving te kunnen voegen, om, wanneer zich verontrustende verschijnselen mogten opdoen, die voor het ontstaan der ziekte doen vreezen, zoodra mogelijk geneeskundige hulp in te roepen en, in afwachting daarvan, gebruik te maken van warme voet- en handbaden; zich vervolgens ten spoedigste in een verwarmd bed te begeven, warme omslagen of pappen van lijnmeel op den buik te leggen, en warme kamille-thee te drinken, [illegible] deze middelen dikwerf de soms door overdreven vrees opgewekte, verschijnselen zullen doen verdwijnen en in de meeste gevallen als eene gunstige [illegible] kunnen worden beschouwd tot de verdere geneeskundige behandeling, [illegible] volgen, vermits toch de ondervinding heeft geleerd dat de behandeling van Choleralijders in zoodanig gesticht, waar alles daartoe is ingerigt, veel doelmatiger kan plaats vinden dan in de engere woningen der behoeftigen.

Leeuwarden, den 2 Julij 1849.

De Plaatselijke Commissie voornoemd,
J. E. SIMON, *Voorzitter*.
E. BLOEMBERGEN, *Secretaris*.

BESTUURDERS van het Departement Leeuwarden der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, maken bekend:

Dat de Lees-bibliotheek voor *Bejaarden*, zoowel als die voor het *Onderwijs* met een aantal nieuwe werken zijn vermeerderd.

Dat de, vroeger bestaande, Bibliotheken voor *Jongelieden* en voor *Kinderen* zijn zamengevoegd, en thans, ontdaan van onbruikbare, en voorzien van vele nieuwe Boeken, in ruim 800 nummers, volgens den Catalogus, eene nuttige en aangename lectuur, zoowel voor de min- als meer beschaafde jeugd, aanbiedt. Wie van dezelve wenscht gebruik te maken naar de deswege bestaande bepalingen, kan zich aanmelden aan het Departementsgebouw, op iederen Maandag om de veertien dagen, 's middags van half één tot twee uur, en wel voor het eerst op den 16 dezer.

Leeuwarden, den 2 Julij 1849.

Bestuurders van voorn. Departement,
H. v. d. KOOI.
R. D. SMEDING, *Secretaris*.

Selscip foar Frysce Tael- in Scriftenkinnisse.

Gearkomste 5 July e. k., by WILKESHUIS, to *Leauwerd*.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt ingevolge het 94ste der Artikelen van Overeenkomst bekend, dat door den Raad in deszelfs zitting van heden, in overeenstemming met de bepalingen van het 92ste en 9de der evengenoemde artikelen, is besloten tot de uitkeering van een *Dividend*, over het boekjaar 1848, ten bedrage van *vijf en veertig Gulden* over elk aandeel groot *f* 1000, staande *op naam* en verwittigt dien ten gevolge de houders van *aandeelen op naam* dat, overeenkomstig den inhoud, der bij die aandeelen afgegevene nieuwe dividend bewijzen tot de betaling tegen intrekking van het *veertiende* derzelve, zal worden gevaceerd bij de Nederlandsche Bank te *Amsterdam* en wel te beginnen met den *eersten Augustus* 1849.

Amsterdam, den 29 Junij 1849.

Van der OUDERMEULEN, *Pr.*
GOUDSWAARD, *D. f. S.*

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER en KAAS*, den 29 Junij 1849, aan de Waag te Leeuwarden:

PRIJS.	AANVOER.
BOTER *f* 28,00.	1161/4 277/8 en 147/16 vaten.
KAAS *f* 14,00 à *f* 19,00.	6278 Ned. ponden.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 30 *Junij* 1849.

NEDERLAND.				Gebl.
Werk. Schuld 2½ pCt.	50¼	51	50⅞	
Dito dito .. 3 »	59¼	59¾	59½	
Dito dito ... 4 »	78¼	78¾	78½	
Amort.-Synd. 3½ »				
Handel-Maats. 4½ »	150	150½	150¼	
FRANKRIJK.				
Certific....... 3 pCt.	51⅜	51¾	51⅜	
SPANJE.				
Leen. *Ard.* v. 85 £ 5 pCt.	12	12¼	12⅛	
» » v. 510 £ 5 »	11¾	12¼	12 1/16	
» onb. Stukk. 5 »	11½	11¾		
» .... 3 »	35¼	35¾	35½	
» Binnenl. à 6/m 3 »	25	25¾	25⅝	
Ardoin Coupon ..... »	7¾	8¼		
PORTUGAL.				
Te Londen 5 (nu 4) pCt.	27½	27¾	27 9/16	
» 4 »	28½	29	28¾	

RUSLAND.			Gebl.
Ob. bij *H.* 1798/1816 5 pCt.	104	104¾	104⅛
dito dito 1828/1829 5 »	102¾	103¼	
Dito bij dito.. 4 »	83½	84	83⅝
Dito bij *Stiegl.* 4 »	82¾	83¼	83
OOSTENRIJK.			
Metaliek..... 5 pCt.	72½	73½	73⅛
» 1847... 2½ »	38½	39	38⅛
» oude... 2½ »			
AMERIKA.			
Bank-Actien V. Staten			
Braz. 1824..........	84	84½	84¼
» £ 200.........			
Peru.......... 4 pCt.	50¼	50¾	50½
Grenada........			
Mexico...............	25¾	26¼	25⅞
Venezuela......			

De markt van heden verkeerde over het algemeen in eene zeer willige stemming; alle fondsen werden tot verhoogde koersen gezocht, hetgeen voornamelijk het geval was met Russische en 3 pCts. binnenlandsche Spaansche fondsen.

Zondag, den 1 *Julij.*

Integralen 50⅝. 4 pCts. 78¼, ⅛. Sp. Binnenl. 3 pCt. 25⅝, 9/16. Metaliek 2½ pCts. 38¾. Fransche Oblig. 3 pCts. 51, 50⅞. Mexik. 26, 25 15/16.

Bij geringe affaire was heden de stemming over het algemeen een weinig flaauwer.

LIJST DER OBLIGATIEN ten laste van het Russische Keizerrijk, welke op den 21 Junij 1849 zijn uitgeloot en losbaar primo Julij daaraanvolgende.

No. 1861	à	1880	No. 36201	à	36220	No. 68501	à	68520	No. 87441	»	87460
» 8201	»	8220	» 36681	»	36700	» 69121	»	69140	» 88781	»	88800
» 12801	»	12820	» 38301	»	38320	» 71021	»	71040	» 89441	»	89460
» 13701	»	13720	» 39401	»	39420	» 71761	»	71780	» 90481	»	90500
» 13961	»	13980	» 40101	»	40120	» 74421	»	74440	» 98321	»	98340
» 14181	»	14200	» 43461	»	43480	» 75101	»	75120	» 101181	»	101200
» 18401	»	18420	» 46221	»	46240	» 75521	»	75540	» 101301	»	101320
» 20141	»	20160	» 48721	»	48740	» 78161	»	78180	» 102161	»	102180
» 24441	»	24460	» 52541	»	52560	» 79341	»	79360	» 102261	»	102280
» 28441	»	28460	» 52901	»	52920	» 81841	»	81860	» 102921	»	102940
» 29181	»	29200	» 52981	»	63000	» 84041	»	84060	» 103301	»	103320
» 29941	»	29960	» 62061	»	62080	» 85541	»	85560	» 105521	»	105540
» 31481	»	31500	» 68161	»	68180						

*** Getrouwd:
Sneek, den 24 Junij 1849.
L. A. KNOTH, en
A. CUPAERUS.

HINDELOOPEN, den 27 Junij 1849. Heden vierden door Gods goedheid hunne 25jarige Echtvereeniging:

DAVID de JONG, en
ROOSJE HAAXMA,

in het bijzijn van hunne twaalf nog in huis zijnde kinderen, die hun van de zeventien zijn overgebleven.

*** Getrouwd:
Sneek, den 28 Junij 1849.
A. BLEEKER, en
M. J. BRUNINGS.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
Harlingen, den 28 Junij 1849.
H. POSTHUMA en
H. S. WIJMA.

*** Heden beviel van een' Zoon ANNA PETRONELLA van der MEER, echtgenoote van
Leeuwarden, den 27 Junij 1849.
J. FEENSTRA Rz.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote [illegible] BRANDSMA van eene welgeschapene Dochter.
Franeker, den 27 Junij 1849.
[illegible]

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote JOHANNA BERNARDINA SCHULTZE, van een' welgeschapen Zoon.

Aalzum, den 28 Junij 1849. A. J. DE JONG.

*** Heden beviel vrij voorspoedig van eene doode Dochter, Vrouwe ADRIANA ACKER — Battaerd, zeer geliefde Echtgenoote van
T. G. CORBELIJN,
Utrecht,
den 29 Junij 1849. *Luitenant bij het korps Mariniers.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, na een langzaam verval van krachten, mijne waarde Behuwdzuster GEERTJE LUITZENS WASSENAAR, in den ouderdom van 70 jaren en ruim 9 maanden.

Dronrijp, den 21 Junij 1849. TIETE HAIJES WESTERVELD.

*** Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot SIJTSKE JANS KUPERUS, in den ouderdom van circa 24 jaren, waarvan ik slechts vijf jaren met haar in eene genoegelijke echtvereeniging mogt doorbrengen, mij nalatende drie Kinderen.
Zuidhoek onder Lieve Vrouwen-Parochie, KLAAS WIJBRANDI.
den 21 Junij 1849.

ROZENDAALSCHE LAAN bij ARNHEM, den 28 Junij 1849. Heden overleed, in den bloeijenden leeftijd van 18 jaren, WILLEM REIN ROVERS, Student in de Letteren aan de Hoogeschool te Groningen, hartelijk geliefde Zoon van
J. A. C. ROVERS en
T. J. C. ROVERS, geb. van Sippama.

DRONRIJP, den 1 Julij 1849. Heden overleed, tot innige droefheid van zijne kinderen, in den ouderdom van 79 jaren en 6 maanden, den Heer DOEKE JANS SIERSMA.
J. B SCHULTZE,
M. SCHULTZE, — Siersma.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed op het alleronverwachtst na een langdurig lijden, mijn geliefde Echtgenoot H. A. L. LORGION, Koopman alhier.
Kollum, den 2 Julij 1849.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 26 Junij tot en met den 2 Julij 1849 aangegeven: 12 Geboren. 26 Overleden. 4 Huwelijken.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN FRANEKERADEEL, roepen bij deze op de Floreenpligtigen van den dorpe *Tzum* tegen *Donderdag den 5 Julij a. s.*, des voormiddags ten elf ure in de Kerk aldaar, ten einde GECOMMITTEERDEN te benoemen tot de Slatting van de Vaart van *Tzum* naar *Franeker*.

Franeker, *Grietman en Assessoren voornoemd,*
den 25 Junij 1849. BEERMA v. BEIJMA thoe KINGMA.
Ter ordonnantie van dezelven,
S. WIJBENGA.

AANBESTEDING.

De DIRECTIE van den Trekweg van Dockum tot halfweg Leeuwarden, gedenkt bij beslotene briefjes aan te besteden:

Het doen van eenige VERNIEUWINGEN, HERSTELLINGEN enz., aan de BRUGGEN, WALLEN en TOLGAARDERS WONINGEN, zoo mede het ONDERHOUD van alle WERKEN en BEPUINING van genoemden Weg; alles ingevolge Bestek en Voorwaarden die van af heden ter lezing liggen: te Leeuwarden bij den Heer *C. Wittereen*, in het Sneeker Veerhuis, en *Kastelein* in de Ster aldaar, te Harlingen bij *Minnema*, te Birdaard bij *G. Oberman*, aan het 1ste en 2de Tolhuis van Dockum naar Leeuwarden, bij *de Vries* in de Altena onder Aalzum, te Dockum in de Posthoorn bij *H. W. Donker*, te Kollum bij *H. Westra*, te Buitenpost bij *D. Wadman*.

De briefjes moeten vóór of op den 20 Julij 1849 ingeleverd worden ten huize van A. SCHAAFSMA, te Dockum, terwijl de aanwijzing, beginnende bij de Halfwegspaal achter Birdaard, zal plaats hebben op den 10 Julij, des morgens ten 9 ure.

Verkoop eener Zathe en Landen en eenig Losland, onder Wommels.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. B. S. STIENSTRA, Procureur aldaar, op Dingsdag den 10 Julij 1849, 's namiddags ten 3 ure, bij den Kastelein *Geert de Ruiter*, te Sneek, finaal verkoopen:

1. Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN c. a., onder Wommels, *Jongama-State* genaamd; groot naar naam en faam 32 bunder 33 roede 43 el en naar meting 30 bunder 17 roede 60 el, belast met 31 florcen; in huur bij *S. P. Huizenga c. s.*, tot Petri en Mei 1852 voor *f* 950 per jaar *zuiver geld* en ½ ton Boter; geveild in één perceel, staande per 36⅜ roede ter naam en faam op *f* 276,25.

   Nota. De kooper kan des verkiezende omstreeks ⅓ der koopschat, voor nader te bepalen tijd, onder het geveilde gevestigd houden à 4½ % rente.

2. Drie stukken GREIDLAND, onder Wommels, *de Twaalf* genaamd, naar meting 4 bunder 25 roede, belast met 5 floreen; in gebruik bij den mede-eigenaar *S. P. Huizenga* tot Petri 1852, nevens *f* 120 het geheel, *zuiver geld*; geveild in 3 perceelen, staande per 36⅜ roede ter naam en faam op *f* 206, *f* 203, *f* 261,25.

Alles breeder bij Billetten omschreven.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal, aldaar, in het Logement *Roma*, op bekomen autorisatie van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, op Woensdagen den 18 Julij 1849, voorloopig, en den 25 dito, eindelijk, telkens des avonds ten 7 ure, ten verzoeke van den Heer en Mr. VAN VELSEN WIERSMA, in het openbaar, presenteren te verkoopen:

1. Eene HUIZINGE met ANNEXEN, staande op de Groote Breedeplaats bij de Blaauwe Trappen te Harlingen, in wijk C, no. 20, bezwaard met 28 Centen jaarlijksche Grondpacht aan de stad Harlingen; beneden in huring gebruikt bij de Weduwe *Post*, waarin sedert jaren winkel is en nog wordt uitgeoefend, voor *f* 100 jaarlijksche huur; den 12 Mei 1850 vrij te aanvaarden, en boven bij de eigenaars bewoond.
2. Eene HUIZINGE met ANNEXEN, staande op de Laanen en hoek van de St. Odolphi Steeg aldaar, in wijk E, no. 178; bij *Johs. Meijer* en anderen als huurders bewoond voor eene gezamenlijke huur van *f* 111.80 in het jaar; den 12 Mei 1850 vrij te aanvaarden.
3. Eene HUIZINGE met ANNEXEN, staande op de Laanen aldaar, in wijk F, no. 224; bij *L. Fluchmacher* en anderen, als huurders in gebruik voor *f* 117.60, met en benevens eene WONING daarachter in de Steeg, no. no. 225; den 12 Mei 1850 vrij te aanvaarden.

Verkoop van een Jagt.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Donderdag den 5 Julij 1849, des avonds ten 7 ure, ten huize van *R. J. Brouwer*, in het Schipperhuis op het Vliet te Leeuwarden, verkoopen: Een overdekt JAGT, vroeger gebruikt tot Oestervisschen, genaamd *de Twee Gebroeders*, groot 16 ton, met toe- en aanbehooren, zoo als het in de Stadsgracht te Leeuwarden is liggende, en op den dag van den verkoop voor bovengenoemde Huizinge te bezigtigen; dadelijk te aanvaarden.

A. GRATAMA, vaceert tot het overnemen der OBLIGATIEN 5 % Rusland bij *Hope & Comp.*, van 1828—1829, ter inwisseling van nieuwe stellen Coupons.

Ten Kantore van E. SAMUEL REIJZER, Effecten-Handelaar te Leeuwarden, zal, na den tienden Julij aanstaande, even als in vroegere jaren, worden gevaceerd tot het overnemen van OBLIGATIEN RUSLAND 5 pCts. *Hope & Co.*, van September 1828, om de inwisseling van nieuwe bladen COUPONS te bevorderen.

AAN LANDBOUWERS.

De ondergeteekende AGENT *der Nederlandsche Maatschappij van Brandverzekering gevestigd te Tiel*, berigt aan zijne Landgenooten, dat hij hem gelegenheid [illegible] van HOOI en verdere OOGST en VELDVRUCHTEN en [illegible]

[illegible] C. [illegible], *[illegible]*

FINALE UITVERKOOP

van de resterende Goederen, bestaande in: SPIEGELS, SCHILDERIJEN, GLAS, KRISTAL, MAHONIJHOUT en meerdere Goederen, te veel om te melden.

Hoogstvereerend zoude het mij zijn wanneer het geëerde Publiek mij wel zijne tegenwoordigheid wilde vereeren.

J. MINKENHOF;
uitgepakt bij den Heer VAN DER WIELEN,
Sacramentstraat te Leeuwarden.

POLYTECHNISCH KABINET.

Binnen weinige dagen zal bovengenoemd vermaard Kabinet, HETWELK MET VELE NIEUWE EN HOOGSTBELANGRIJKE VOORWERPEN VERMEERDERD IS, gedurende de Kermis opengesteld zijn in het *Friesche Koffijhuis*, aan den Wirdumerdijk te Leeuwarden, van 's morgens 11 tot 's namiddags 4 ure, tegen entrée van 75 Cents. Abonnementen zullen verkrijgbaar zijn à 2 Gulden.

T. FINN EN ZONEN.

Een ongemak aan één elleboog

Door de Zalf en Pillen van Holloway genezen.

Mejufvrouw *Dunham*, te Strubby bij Alford woonachtig, leed gevoelig aan eene uitzetting aan het gewricht des elleboogs. Sedert vele maanden had zij reeds het gebruik van den arm gemist. Zij had het ongemak reeds toevertrouwd aan de behandeling der geneesheeren in Lincoln, Nottingham en andere plaatsen, doch zonder goed gevolg; en naar de zware pijnen die zij aanhondend leed, was men van oordeel dat er geen middel overbleef dan de afzetting van den arm. Toen ging men over tot de Zalf en Pillen van *Holloway*, door welke de lijderes volmaakt hersteld werd en het gebruik des arms als te voren, erlangde. De heer *Hurton*, Boekverkooper te Louth, kan de waarheid van het boven aangehaalde getuigen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN	van *f* 0,90,	*f* 2,10,	*f* 3,30,	*f* 7,75,	*f* 15,50,	*f* 23,50.
POTJES ZALF	van - 0,90,	- 2,10,	- 3.30,	- 8,15,	- 15,90,	- 23,90.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; M. GAARBEEK, te Groningen; H. A. BINKSMA, te Harlingen; S. W. VISSER, te Lemmer; H. A. VAN GORCUM, te Assen; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

DE ROB. Vegetal van Dr. BOYVEAU LAFFECTEUR, alleen geautoriseerd, overtreft zeer de Siropen van CUISINIER, van LARREY, van SALSEPAREILLE enz. Hij geneest radicaal zonder Kwik, de Huid-Aandoeningen, Puisten, Scrofulen, gevolgen van Schurft, Zweren en de toevallen, voortvloeijende uit het Kraambed, van de erfelijke scherpte der Vochten. Als zuiverend middel is het krachtig; is geschikt voor de Vaatbreuken, de vernaauwingen en de verzwakkingen van de Organen, voortvloeijende uit het misbruik van inspuitingen of zonderingen. Als Anti-Syphilitisch, geneest de ROB in weinig tijds de nieuwe en oude ecoulements, die onophoudelijk terug keeren door het gebruiken van de Copaivae, van de Cubeba of door inspuitingen, die de ziekte verergeren in plaats van te neutraliseren. De ROB BOYVEAU is bovenal aan te bevelen tegen de nieuwe, verouderde of voor Kwik niet gehoorzamende Syphilitische Ziekten. Het Prospectus der behandeling wordt franco en gratis gezonden, na het aanvragen aan Dr. GIRANDEAU DE St. GERVAIS, 12, Straat Richer, te Parijs, die gratis Consulten bij briefwisseling geeft. Prijs van den ROB 7 fr. 50, bij de volgende Heeren Apothekers: DE HAAN, Kalverstraat, no. 66; BURGERS, Koopman, Kalverstraat, no. 165, te Amsterdam; VERLINDEN, te Bergen-op-Zoom; VAN OSCH, te Vlissingen; RENESSE, te 's Hage; EVERLING, te Luxemburg; Dr. GALETTE, te Mentz; HARTONG, VAN SANTEN KOLFF, WOORHOEVE & ZOON, te Rotterdam; OCHTMAN, te Zierikzee; VANAUTRIVE, te Ypres.

HARDDRAVERIJ.

Met permissie gedenkt J. DONIA, Kastelein in de Herberg *Halfweg* onder Dronrijp, op Maandag den 9 Julij e. k. te laten Verharddraven en aan den winnaar vrij te vereeren: *Twee ZILVEREN KANDELAREN, ter waarde van circa zeventig Gulden*, door Paarden die op de aldaar plaats gehad hebbende Draverij van den 25 Junij ll. *niet* hebben mede gedraafd, en geen Stads Prijs of Premie, onverschillig op welke wijze aangeboden, onder den Man hebben gewonnen en verder tot genoegen der Keurmeesters zijn.

Aangifte in genoemde Herberg des middags ten 12 ure.

Vijftien TIMMERKNECHTEN, kunnen voor vier maanden dadelijk werk bekomen naar Kampen, bij H. W. RIESTRA, te Beetgum.

Een BAKKERSKNECHT die zijn werk ten deele verstaat, niet beneden de 20 jaren oud, kan van stonden aan werk bekomen bij A. J. VONK, Mr. Bakker te Ureterp. Brieven franco.

***** HET FRIESCH GENOOTSCHAP VAN GESCHIED-, OUDHEID- EN TAALKUNDE, heeft uitgegeven:

JANCKO DOUWAMA'S GESCHRIFTEN, voorafgegaan van eene *Voorrede van de H.H. J.* VAN LEEUWEN, Mr. J. DIRKS en Dr. J. G. OTTEMA, van eene *Beschrijving der Handschriften bij deze uitgave gebruikt*, door H. AMERSFOORT, van *Iets over Jancko Douwama's familie, afkomst en eerste levensjaren* en van eene *Geslachtlijst van J. D. en der familie Douma tot Ernsum en Langweer*.

Deze alsnu voltooide uitgave, gedrukt in groot 4° en ongeveer honderd vellen druks beslaande, is bij den uitgever des Genootschaps G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, en voorts, op aanvrage, bij alle solide Boekhandelaren in het Rijk, algemeen verkrijgbaar voor *twaalf Gulden*. Voor hen, die dit werk slechts gedeeltelijk bezitten en wenschen te completeren, kost

de eerste	aflevering *afzonderlijk*	*f* 3,00.
— tweede	— —	- 3,60.
— derde	— —	- 4,50.
— vierde	(bevattende het voorwerk)	- 0,90.

***** De Boekhandelaar W. EEKHOFF, te *Leeuwarden*, heeft uitgegeven en verzonden;

TWAALF GEZIGTEN OP DE VOORNAAMSTE GEBOUWEN EN BEPLANTINGEN DER STAD LEEUWARDEN IN DEN TEGENWOORDIGEN TIJD. *Naar de natuur geteekend door* Iz. REIJNDERS, en met eene *korte beschrijving voorzien door* W. EEKHOFF, *Archivarius dier stad*. 1ste Aflevering à 80 Cents.

Dit Plaatwerk zal, keurig uitgevoerd, in *zes* Afleveringen, van 2 Platen en een vel druks, ieder à 80 Cts, kompleet zijn. Allen die tot deze stad in betrekking staan of hare schoone gebouwen en beplantingen wenschen te kennen, en bijzonder de inteekenaren op de *Geschiedkundige Beschrijving van Leeuwarden*, waarop dit een vervolg is, worden tot inteekening op dit werk uitgenoodigd.

***
ZONDAG-MORGEN-LECTUUR
VOOR HUISMOEDERS ONDER HARE KINDEREN GEZETEN.

Tijdschrift ter voortplanting van Godsvrucht en deugd ook in jeugdige harten.

Prospectussen ter inteekening op dit Tijdschrift zijn *gratis* te bekomen: te *Bolsward* bij de Wed. *A. Heslink*; te *Franeker* bij *Th. Ypma*; te *Groningen* bij *O. L. Schildkamp* en *H. Eekhoff Hz.*; te *Harlingen* bij *Boomsma*; te *St. Jacobi-Parochie* bij *F. C. Mebius*; te *Leeuwarden* bij *J. Brouwer* en *G. T. N. Suringar*; te *Lemmer* bij *D. Landmeter*; te *Meppel* *A. Vijf-Eken*; te *Sneek* bij *F. S. Feenstra*. Meerdere Boekhandelaren geërende, gelieven dit *franco* op te geven ter Boekdrukkerij van *J. Tak*, te Amsterdam.

Vier stukken elk van 12 vellen of 192 Blz. druks groot 8°, maken een jaargang uit, en zijn bij Inteekening verkrijgbaar tegen den (*zonder voorbetalingen*) prijs van *f* 4 per jaar, te betalen in 4 termijnen à *f* 1.

Elke Zondag morgen wordt gezorgd, dat de Inteekenaren een genoegzaam deelte Lectuur ter stichting bekomen hebben.

Op 15 Julij e. k. verschijnt een eerst proefblad, tot welken tijd de inteekening open staat.

[illegible] LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ